

TORONTAI

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKERÉK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) U. 1. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: VELIKI BECSKERÉK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) UCCA 1 SZÁM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-CIM: TORONTAI, VELIKI BECSKERÉK.

A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN. FÉLÉVRE 150 DIN, NEGYEDÉVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINAR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINAR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DÉLELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Pávle herceg és felesége, Olga hercegnő tegnap délután a keleti expresszrel Bukarestbe utaztak.

Sztanojevity Áca, a radikális-párt elnöke, tegnap Vukicsevity miniszterelnököt kereste föl a hivatalában, hogy vele értekezhessek. Mint-hogy azonban a miniszterelnök nem tartózkodott Beográdban, Sztanojevity dolgvégezetlen távozott el a fővárosból.

Az egyetemi hallgatók földmives-párti csoportja tegnap ülést tartott a Petrográd-szállóban, amelyen résztvett a bolgár egyetemi ifjak Sztambulinszki köre is. A konferencián a két nemzet közötti együttműködés lehetőségét vitatták meg.

Noviszádon tegnap a vajdasági gyárosok Dungserszki Gyóka elnökelete alatt ülést tartottak, amelyen a kereskedelmi minisztérium részéről Lazarevity osztályfőnök is megjelent. A konferencián a vajdasági ipari élet válságáról esett szó.

A negyvennyolcas szabadságharc mozgalom egyik legkiválóbb magyar tábornokának, Bem Józsefnek emléktábláját leplezték le tegnap Budapesten nagy ünnepélyességek között, amelyen a magyar politikai élet minden kiválósága és a lengyel követség teljes személyzete vett részt.

Hatvany Lajos báró előtt, aki visszaérkezett az emigrációból és önként jelentkezett a rendőrségen, tegnap hirdették ki az előzetes tartóztatásról szóló végzést és át-kísérték a Markó uccai fogházba. Hir szerint, karácsonyra visszatér Hock János is és ezt követi az emigráció többi tagjainak a visszaérkezése is.

Sport

Beograd. Ferencváros (Budapest)—BSK 4:2 (2:1).

Szarajevó. Szask—Hajduk. A mérkőzést nem lehetett végigjátszani, mert a pályán verekedés tört ki és a bíró a mérkőzést lefújta.

Zágreb. Florisdorf (Wien)—Gradjanski 5:3 (4:1).

Budapest. Vasas—Bástya 5:2.

Budai 33-as—Attila 3:2.

III. kerület—Nemzeti 2:2.

Ujpest—Sabaria 4:2.

Prága. Szlávija—Hungária 2:1.

(1:0).

Bécs. Rapid—WSK 5:2.

Románia diplomáciai bonyodalma Amerikával a diákzavargások miatt.

Bukarest, dec. 12.

A diákzavargások súlyos diplomáciai konfliktusba sodorták Romániát Amerikával.

Culberston amerikai követ rendkívül fölháborodottan értesült a nagyváradi diákvérezésről, amelyek során egy amerikai állampolgárt is súlyosan megsebesítettek és összeverték.

Culberston követ elküldötte a követség attaséját Nagyváradra, aki az ottani kórházban személyesen győződött meg a hír valódiságáról és jegyzőkönyvbe foglalta a súlyo-

san megsérült Kellen amerikai kapitány panaszát.

Culberston megjelent tegnap Titulescu külügyminiszternél és átnyújtotta neki komoly hangú jegyzékét, amelyben erőlesen tiltakozik egy amerikai állampolgár inzultálása miatt. Elvárja, hogy a román kormány teljes elégtételt és kárpótlást ad Kellen kapitánynak az elszenvedett bántalmakért és a leg-erélyesebben követeli, hogy a román kormány a bűnösöket kutassa ki és szigorúan büntesse meg őket.

Titulescu külügyminisztert természetesen nagyon kinosan érintet-

te a jegyzék komoly hangja és megígérte, hogy az ügyet a leg-energikusabban el fogja intézni.

Culberston amerikai követ a diák vérezéssel kapcsolatban a követ-ség egyik titkárát Kolozsvárra küldötte, hogy az ottani eseményekről szintén közvetlen információkat szerezzen, minthogy hir szerint, ott is idegen alattvalókat támadtak meg a diákhordák.

A kongresszusról hazatérő diákok tegnap különben Apahidán, Dénesen, Ujszentannán a nagyváradi eseményekhez hasonló rombolásokat és pusztításokat követtek el.

Franciaországnak revízió alá kell vennie külpolitikáját — mondják az olasz lapok.

Róma, dec. 12.

A Coierra della Serra diplomáciai munkatársa tegnap nagy cikkben foglalkozik a francia—olasz viszonytal a hirrel kapcsolatban, hogy Briand és Mussolini legközelebb találkoznak egymással, hogy a francia—olasz ellentétek ügyét végleg likvidálják.

A lap kijelenti cikkében, hogy a

két államférfi találkozásának a lehetőségében nem hisz.

A két állam közötti ellentétek ki-küszöbölésének előfeltételei a következők:

1. Franciaországnak határozott politikát kell követnie.

2. El kell vetnie Franciaországnak azt az egész olaszellenes politikáját, amelyet Középeurópában és

a Balkánon követ. Vissza kell vonnia diplomáciai képviselőitől azokat az instrukcióit, hogy az olasz diplomatáknak állandó nehézségeket támasszanak. Végül

3. Franciaországnak egész külpolitikai orientációját revízió alá kell vennie, mert az egyáltalán nem reális és egy nagy európai fellángolás alapja lehet.

A kormány fokozottabb munkát kíván az egyes szkupstinai bizottságoktól.

Beograd, dec. 12.

Vukicsevity miniszterelnök tegnap Vinkovcén egy vadászaton vett részt és így a fővárosban a politikai élet ugyszólván teljesen szünetelt.

A minisztertanács az utolsó napokban több törvényjavaslatot tárgyal meg végleges szövegezésben és fogadott is el, hogy ezáltal a szkupstina számára lehetővé tegye a munkát.

Véglegesen elfogadta a minisztertanács az állam legfelsőbb vezetőségéről szóló törvényjavaslatot, amelyet csütörtökön már a szkupstina elé is terjesztettek. Ugyancsak elfogadták a fegyverviselésről szóló törvényjavaslatot.

Foglalkoztak már az egyes szakminiszterek az állampolgárságról szóló törvényjavaslattal is, amely valószínűleg ma kerül a minisztertanács elé. A törvényjavaslat állítólag teljesen kész és csak bizonyos stiláris módosításokra szorul, amelyeket ma elvégeznek, úgy hogy

még ezen a héten szintén a szkupstina elé kerül.

Az állampolgárságról szóló törvény csak három fejezetből áll. Az első fejezet az SHS állam állampolgárságáról szól általában. A második fejezet megállapítja, hogy az állampolgárság négy módon szerzhető meg. Erről a részletek azonban nem ismertek! Végül a harmadik fejezet az állampolgárság megszűnéséről intézkedik.

A községekéről szóló törvényjavaslat ugyancsak elkészült és egy-két napon belül szintén a szkupstina elé kerül.

A kormány azt akarja, hogy a szkupstina bőven el legyen látva tárgyalási anyaggal és ezért azzal a kívánsággal fordult a pénzügyi bizottsághoz és az adótörvényt vitató bizottsághoz, amelyek csak fél napon át dolgoznak, hogy munkájukat siettesék és egész napon át ülészenek.

A kormánynak kifejezett kívánsága, hogy a szkupstina karácsonyig dolgozzék.

Hőstett a tömöst szorosban.

Brassó, dec. 12.

A Brassói Lapok írja: Az eset, ami csütörtökön délelőtt a felsőtömösi állomáson lefolyt, egyik legkarakterisztikusabb tünete a nagyváradi kongresszussal kapcsolatos antiszemita tüntetéseknek. A diákokat Nagyváradról Bukarest felé vivő különvonat, amelyet csendőrség is kísért, délelőtt a felsőtömösi állomásra érkezett, ahol egy csapat diák leszállt, hogy „körülnézzen”. Az állomás egyik szolgálattevő tisztviselőjétől, egyébként román ember, megkérdezték, nincs-e zsidó az állomás környékén. A vasutas eleinte zavarban volt, hogy igenlő választ nem adhat, de csakhamar segítségére jött a véletlen: arra felé jött a Secela erdővállalatnak egy zsidó munkása, hogy fát rakjon a vasuti kocsiába. Ott van egy! — mondta örömmel az elvtárs, s abban a percben a diákok már rohantak is a zsidó felé. Ez, látván a fenyegető helyzetet, neki iramodott s bemene-kült Kovács váltókezelő házába. Az üldözők utána, be a lakásba, a butorokat, ablakokat összetörték, a faliórát, kenyeret, más holmikat az utra hajigálták, majd nekiestek a zsidónak és alaposan elverték. A

román pályafelügyező felesége öszszetett kezekkel kérte a diákokat, ne verjék a szegény embert, de csak tovább verték, míg az eszméletét is el nem veszítette. A szerencsétlen embert Kovács váltókezelő hozta be orvosi kezelés végett Brassóba.

Mint mondatott, a diákok különvonatját csendőrök kísérték.

A becskerekeli szerb nőegylet estélye.

Becskekerek, dec. 12.

Szintelen és kilátástalan hangversenyidényünkben jól esik megemlékezni arról, hogy van Becskerekben valaki, aki elfelejtetheti velünk, hogy a nagy hangversenymetropolisok beérkezettjeit kénytelenek vagyunk nélkülözni. Szombaton este mutatkozott be a becskerekeli közönségnek Tyoszyty Ognjanka és a meleg, közel fél óráig tartó ünneplés, amely mindannyiszor visszakényszerítette a színpadra, a legjobb bizonyítéka annak, hogy yamit nyújtott művészi és értékes volt.

Tyoszyty Ognjankával kellett kezdenünk a becskerekeli Jótékony Szerb Nőegyletről írott tudósításunkat, mert úgy érezzük, hogy a műsornak, bár minden egyes szereplője messze felülmulta a várakozást és derekasan megállotta a helyét, mégis ez a bájos, tisztahangú, melegen éneklő, iskolázott technikájú művésznő, volt a fénypontja.

Petrovity Miliszáva, Lázity Olga, Barajevác Olga és Makszimcsev Dobrilla kitűnő táncszáma nyitotta meg a műsort és mind a négy közreműködő annyi sikkel és bájjal táncolt, hogy a közönség percekig tapsolt. Deutsch László a mi tizenöt esztendőshöz hegedűvirtuózunk száma ezuttal sem tévesztette el a hatását, meleg, átértzett játéka ezuttal is tetszett és Nedeljkovity ügyes zongorakiséréte pompás aláfestést nyújtott. Frank László, Napholz Sándor, Grollshammer Béla és Ripka Kamilló kvartettje ezuttal is sok sikert és tapsot hozott a vonós-négyesnek. Tyoszyty Ognjanka viharosan megtapsolt énekszámait után, amelyeket előbb Dadityné kísért kitűnően zongorán, majd maga Tyoszyty Ognjanka, két egyfelvonásos kacagattatta meg és tartotta állandó derűtségben a közönséget és ezekben Militjev Dara, Makszimcsev és Birovlev kisasszonyok valamint Mojity Sztánkó, Cvejánov és Cárán arattak megérdemelt sikert. A gondosan összeállított műsor után, amelyért a nőegylet agilis vezetőségét illeti az elismerés, tánc volt.

A népszövetségi tanács befejezte ülését.

Genf, dec. 12.

A népszövetségi tanács szombaton első éjjel fejezte be a lengyel-litván konfliktus elintézését és utolsó érdemleges ülését ma délelőtt tartja meg.

Valeszki lengyel külügyminiszter kijelentette a sajtó előtt, hogy a litván kormánnyal azonnal megkezdik a közvetítő tárgyalásokat.

A demokrata-párt elégedetlenjei a radikális-demokrata megegyezés revízióját sürgetik.

Beograd, dec. 12.

A demokrata-klub szerdán klubülést tart, amelyen egyes elégedetlen képviselők követelni fogják a demokrata-radikális koalíció revízióját.

Az elégedetlenkedők kijelentése szerint, a radikálisok még most sem teljesítették azokat a feltevételeket, amelyek alapján létrejött a radikális-demokrata kormányzpárt.

Kisiklott a vasárnap délutáni szubotica-i vonat két utolsó kocsija.

Becskekerek, dec. 12.

Vasárnap délután két óra tájban a Becskerekéről elindult és Szubotica felé közeledő személyvonat utolsó két kocsija a szomszédos Nemaszkielemir község állomásán kisiklott.

A vonat lassított sebességgel haladt és befutóban volt az állomásra, amikor

a váltón áthaladó utolsó két személykocsi kiugrott a sínekéből.

A mozdonyvezető, aki tapasztalt, öreg vasutas, idejében észrevette a bajt és fékezett, úgy hogy a két kocsit csak jelentéktelenül sérült meg. A két kocsi harmadosztályú fülkék voltak és

az utasoknak bajuk nem történt.

A vonat késés nélkül folytatta útját.

Komlós Ferenc és Rákos Béla vizsgálati fogságban.

Becskekerek, dec. 12.

Rákos Béla és Komlós Ferenc becskerekeli olajkereskedők ismeretes ügyében a védelemmel megbízott dr. Rajity Tósa és dr. Juliusz Ármán ügyvédek fellebbezést jelentettek be a vizsgálóbíró azon végzése ellen, amelyben elrendeli az előzetes letartóztatást. A védők egyttal az eljárás beszüntetését kérték azon a címen, hogy az Angol-Jugoszláv petróleum társaság részvénytársaság beograd-i központja nincs cégjegyzéve és így

a feljelentés benyújtói nem voltak felhatalmazva a feljelentés megtételére.

A becskerekeli törvényszék vádánca szombaton foglalkozott Rákos Béla és Komlós Ferenc szabadrábra helyezési kérelmével és elrendelte a két letartóztatott ügyében a további vizsgálati fogságot. Az indokolásban egyttal felhívja a feljelentéssel élő cég beograd-i megbízottait, hogy

igazolják azon jogukat, hogy a cég nevében feljelentést tehetnek.

A gornjamuzsljai független munkás-párt mandátumait megsemmisítették.

Kivonultak az előjáróságot választó közgyűlésről.

Becskekerek, dec. 12.

A szomszédos Gornjamuzslja községben pénteken délután négy órakor tartotta alakuló közgyűlését a november hatodikán választott új képviselőtestület. A központi főszolgabíró részéről Nikolity Milán szolgabíró vett részt a közgyűlésen és legelőbb is felolvasta a beograd-i tartományi főispán azon határozatát, amellyel

a független munkás-párt listáján bejutott kilenc képviselőtestületi tag mandátumát megsemmisíti.

A határozat felolvasása után a független munkás-párti képviselőtestületi tagok kivonultak az ülésteremből és követték őket a független demokrata tagok is,

akik a munkás-pártiak támogatására számítottak a képviselőtestületben.

Ilyen előzmények után megválasztották az előjáróságot, amelynek tisztségeit a következőképpen töltötték be: Biró Vastag András (rad.), albiró Somorjai István (magyar-párti), pénztáros Turányi Péter (magyar-párti), közgyám Gombos Albert (rad.). Esküdtek: Prá-

gai István, Kónya Pál, Fischer Mihály és Parigrosz Péter.

A független munkás-pártiak szombaton terjedelmes panaszt nyújtottak be a főispáni hivatalhoz, amelyben

tiltakoznak mandátumaik megsemmisítése ellen.

A panaszban kifejtik, hogy semmi közük a kommunista-párthoz, a mellyel nem azonosítják magukat és azok után, hogy a törvényszék jóváhagyta listájukat, joggal elvárhatták volna, hogy a közigazgatási hatóságok nem fogják őket működésükben akadályozni. Hir szerint, abban az esetben, ha a főispáni hivatal nem vonja vissza a mandátumok megsemmisítéséről szóló határozatát,

a független demokrata képviselőtestületi tagok lemondanak tisztségükről.

Mivel így a képviselőtestületi tagok több mint egy harmada megüriült, a két párt vezetőemberei abban bíznak, hogy új választásokat írhatnak ki, amelyen a két párt állítólag egységes listával vesz részt.

Viharosnak ígérkezik Becskerek választott képviselőtestületének első közgyűlése.

Az ellenzék tiltakozni fog a közgyűlés összehívása miatt.

Becskekerek, dec. 12.

Becskekerek város választott képviselőtestülete ma, hétfőn délután három órakor tartja első közgyűlését, amely a becskerekeli pártkörökben uralkodó hangulat után ítélve,

szokatlanul izgalmasnak ígérkezik.

A képviselőtestület mai első ülését Alekszity Bogoljub polgármester fogja megnyitni, felolvastatja a képviselőtestületi tagok névsorát, majd a beograd-i tartományi főispán határozatát arról, hogy

a főispán Granity Zdrávkó cipész, Binder József szabó és Bischof József szabó mandátumát, amelyet a független munkás-párt listáján szereztek, megsemmisíti.

Az elnöklő Alekszity polgármester ezután felhívja a képviselőtestületet, hogy válasszon körelnököket és ennek megtörténte után,

átadja az elnöki széket a képviselőtestület legidősebb tagjának.

Hir szerint, az ellenzéki pártok a képviselőtestület ülésén

nagyrányu tiltakozásra készülnek.

Az ellenzék elsősorban azt fogja kifogásolni, hogy közgyűlést hívtak össze, holott, véleményük szerint, a mai ülés nem más, mint a megválasztott városatyák összejövele. A másik kifogás az lesz, hogy

miért vesznek részt a képviselők ülésén a város vezetőbiztsági tagjai.

A harmadik panasz úgy hangzik, hogy a képviselőtestület egyáltalában nem illetékes mindaddig ülést tartani, amíg a november hatodikai választások nem váltak jogerősökké. Az ellenzék szerint mindenképpen figyelembe kell venni azt a körülményt, hogy a választások ellen panaszt emeltek a közigazgatási bíróságnál, amely január hatodikáig köteles határozni a választási eredmény sorsa felett.

A radikális-párt és a radikálisok köré csoportosuló pártok köréből viszont azt az értesülést szereztek, hogy

a közgyűlés összehívása teljesen törvényes keretek között történt.

A képviselőtestület összehívása nem a képviselőtestület hatáskörébe tartozik, hanem azt mindenkor a polgármester végezte. A tisztviselők korábban is résztvettek a közgyűléseken s így ezuttal is jelen lehetnek. Ami pedig a panasz harmadik pontját illeti, arra nézve az a magyarázat, hogy a választási szabályrendelet függeléke határozottan kimondja, hogy

a főispáni határozat végrehajtható és a közigazgatási bírósághoz továbbított petíciónak nincsen határozó hatálya.

Megérkeztek az 1928 január 11-iki kezdettel húzásra kerülő

sorsjegyek

és egész napon át kaphatók a Daun-féle vaskereskedéssel szemben levő szerencsés eladónál, a trafikban.

A 114.894 számú szerencse sorsjegy, amely a legutóbbi húzásnál 30.000 dinárt nyert, szintén ebben a trafikban lett eladva.

December 12. hétfő. R. k.: Miksa
Ref.: Epimachus G. k.: Paramon.
A nap két 7:41, nyugszik 4:6
órákor. Ma van a legrövidebb nap

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti:
Nagyobbára felhős, kevés csapadékkal, fagypon alatti hőmérséklettel. A nyugati féltekén ködök.

Halálozás. Mindenkitől elhagyottan, több esztendei keserves küzdelem után, Noviszádon pénteken elhunyt dr. Grubity Andrija, Becskerek város volt főjegyzője és polgármesterhelyettese. Grubityot évekként elmentették és a volt főjegyző esztendőknél kereszttel nem tudott elhelyezkedni. Évekig Becskereken élt a lehető legszerényebb anyagi viszonyok között, majd Noviszádra költözött, ahol valósággal éhezett. Nemrégiben megbetegedett és betegsége rohamosan elhatalmaskodott elgyengült szervezetén, míg pénteken délután megváltotta szenvedéseitől a halál. Grubity Andriját szülőföldjétől, Szplittól távol, Noviszádon helyezték örök nyugalomra.

Felmentések és kinevezések a városnál és a rendőrségnél. Becskerek város polgármesteri hivatala szombaton délelőtt hivatalos értesítést kapott a főispáni hivataltól, amelyben közlik, hogy Sztéfánovity Milos katonai tanácsnokot, Momirszki Vojin adóhivatali könyvelőt, Putnik Emil bűnügyi rendőrkapitányt, Novákovity Alekszander kihágási rendőrkapitányt és Gruncsity Iván adóhivatali irnokot Alekszjevity Mita kerületi főispán felmentési állásától. Novákovity Alekszander alkaptányt Klekre községi jegyzőnek nevezi ki, míg a többi felmentett tisztviselőt nyugdíjállományba helyezi, feltéve, hogy igényt támaszthatnak nyugdíjra. Ugyanez a rendelő Borovanszki Géza volt kláriai jegyzőt árvaügyi tanácsnokká nevezi ki, míg Markovity Nikola eddigi árvaügyi tanácsnokot a katonai tanácsnoki állás teendőivel bízza meg. Pokrec János eddigi anyakönyvvezetőt adóügyi könyvelővé nevezte ki, az anyakönyvi állás betöltése felett később történi intézkedés és erre az állásra, hír szerint, Rackov Alekszander kereskedelmi iskolai tanárnak van a legtöbb kilátása. Mijatov Milivoj volt gyálai jegyző, adóhivatali tisztviselő lett, míg a megüresedett városzadai állásra Gojkov Szvetozár volt adóügyi tisztviselőt nevezték ki. A kihágási rendőrkapitányi állást Bodnár Rudolf jelenlegi kleki jegyzővel, a bűnügyi alkaptányi állást pedig Novákovity Alekszander végzett jogással töltötték be. Janovity Szergiej becskereki főszolgabirodásai tisztviselőt a becskereki rendőrséghez tisztviselőnek nevezték ki.

Megsemmisített futballmérkőzés. A futballszövetség, megbízható forrásból szerzett értesülésünk szerint, megsemmisítette a nemrégiben lejátszott Schwäbische-Szrbija mérkőzést, amely eldöntetlenül, 1:1 eredménnyel, végződött. A mérkőzést januárban Kikindán újra játsszák.

Elhalasztották a Cara Lazara uccai gyilkosság főtárgyalását. Bunity Ivó törvényszéki elnök, a becskereki törvényszék büntető tanácsának elnöke, szombaton délelőttre tüzte ki a Cara Lazara (Báthori) uccai gyilkosság bünpörében a főtárgyalást. Todorov Szilvákó és Neograd Miklós felett azonban nem ítélezhetett a bíróság, mert Bunity tanácselnök megbetegedett. A tárgyalást a törvényszéki elnök felépülése után, valószínűleg a közeli napokban tartják meg.

Nyugdíjazott jegyző. A főispán Klapka Antal máltoráki jegyzőt állásától felmentette és elrendelte nyugdíjazását.

Az imaapostolság ünnepe. A becskereki imaapostol egyesület jól sikerült ünnepeket rendezett tegnap délután a Messinger-intézet tornatermében. A közönség, amely zsufolásig megtöltötte a termét, mindvégig lelkesen tapsolt az egyes előadóknak, akik közül különösen kitűnt Mersdorf Annus szépen tagolt, hatásos szavataival. Tunner L. zongorajátéka. Brazorotto Aladárné nagyszerű énekszámát Bukovác kísérte diszkrétén. Haydn: Largóját és Mozart: Menuettejét adták elő finom megértéssel a Grollshammer-Ripka vonósnégyes tagjai. A tizenegy számból álló műsor minden egyes száma a kiválasztás finom ízléséről és az előadók jó igyekezetéről tett tanúságot. Nem maradhat megemlítettlenül a műsor utolsó száma, báró Eötvös Józsefnek A megfagyott gyermek című dramatizált verse, amelyet Mersdorf Annus mondott el mély átérzéssel. Géczy Tibor személyisette az árva gyermeket. A vershez nagyon hatásos dekorációt festett Konkoly Kálmán.

Marko ma először az „Orient”-ben.

Pathé-Baby
villamos házi mozi,
a technika csodája, ára 1300 dinár,
film felvevő készülék
ára 1250 dinár. 2080
VOLTA R.-T. Velikibecskerek.

Az anya büne. A novibecsei csendőrség feljelentést tett Glavacski Szofia novibecsei földművesasszony ellen, aki két hónapos magzatát elvetette. Glavacskiné a tiltott műtét következtében megbetegedett és most súlyos betegen a lakásán fekszik. A becskereki ügyészség utasítására vizsgálatot indítottak annak kiderítésére, hogy ki segédkezett a bűnös anyának a tiltott műtét végrehajtásánál.

Marko ma először az „Orient”-ben.

A lelkész és a hívő pöre. A becskereki járásbírószék szombaton délelőtt tárgyalta Jurányi Lajos ág. hitv. evangélikus lelkész feljelentését Kárász György becskereki lakos, egyházközségi tag ellen, mert róla olyan híreket terjesztett, amelyek becslésében sértik. A tárgyaláson Jurányi lelkész elégtételt kapott, amennyiben Kárász kötelezte magát, hogy saját költségén a három helybeli lapban nyilatkozatot tesz közzé és ebben sajnálatát fejezi ki eljárása felett.

Kedden klasszikus zeneestély a Vojvodinában. A becskereki Vojvodina (Rózsa) kávéházban holnap, kedden este nyolc órai kezdettel klasszikus zeneestély lesz a következő műsorral: 1. C. M. Weber: Preciosa, nyitány. 2. R. Wagner: Rienzi, fantázia a hasonnevű operából. 3. P. Csaiikovszky: Melodie, violinszólo zenekari kísérettel. 4. Delibes: Lakme, balett. 5. Dvorak: Szláv táncok, 6-os szám. 6. Ipolitov Ivánov: Kaukázusi suit. Belépődíj nincsen.

A Balkán Bioszkopban még ma, hétfőn a rendkívül mulattató „Jó dolog a házasság” című Harry Liedtke film. Kísérőműsorul a grandiózus VIII. prágai szlokol-szlet 50000 résztvevővel. Sohasem látott óriási méretű tornagyakorlatok.

Adomány. Az A. Eckfeld látszerész-cégnél összegyűlt perselypénzt az Orient hírlapiroda utján a róm. kat. árvaháznak adományozták.

Marko ma először az „Orient”-ben.

Meghalt a kimono.

A divat csakugyan nem ismer határokat. Tokiói lapok írják, hogy Fusae Inikawa kisasszony, a japán szüffrazsettek agilis vezetője, ünnepélyesen kijelentette: „A kimono meghalt — éljen a rövid szoknya!”

— A fejlődés természetes folyamata ez — magyarázta a japán szüffrazsettek vezetője — s hiába tiltakoznak ellene a tradíció nevében, bizonyos, hogy előbb-utóbb minden japán asszony és leány rövid szoknyát fog viselni. Ez nálunk még jogosultabb, mint Európában...

A kisasszony szerint, a kimono roppant kényelmetlen viselet. Megakadályozza a szabad és könnyed mozgást. A széles öv, mely a kimonot a derékon és azonfelül feszesen összefogja, — még kényelmetlenebbé teszi a japán nemzeti viseletet.

— Van azonban a kényelmetlenségén felül — folytatta — még egy szempont, amely a kimono ellen szól. Ez a szempont az anyagi szempont. A kimono elkészítéséhez legalább még egyszer annyi anyag kell, mint egy európai nőtöltethez. Honnan győzők manapság ezt a nagy költséget. Persze a gazdag arisztokraták görcsösen kapaszkodnak a kétségtelenül festői szép viselethez, hiszen őket nem érdekli az anyagi szempont. A dolgozó nő azonban egészen bizonyosan a rövid szoknya mellett fog dönteni.

A kisasszony elmondotta még, hogy a szüffrazsettek agitációja nyomán a rövid szoknya viseletét már bevezették az összes leányiskolákba. A leányiskolák növendékei éppen úgy öltözködnek, mint az európai leányok.

— De ez nem elég, — fejezte be nyilatkozatát — mi azt akarjuk, hogy az anyák is úgy öltözködjének, mint az iskolás leányok.

Egyelőre még a kimononak meglehetősen sok híve van Japánban.

Marko ma először az „Orient”-ben.

Olcso butor tetszetős kivitelben. szolid kidolgozásban állandó nagy választékban Bence Antal és Fiai műbutorgyárában. Velikibecskerek.

L. B. O. harisnyák, Bleytes-árak, férfi- és nőifehérművek legjobb beszerzési forrása Eugen Klein főuccai fióküzlete.

Garantáljuk, hogy az idei téli szezonra a legjobb és legolcsóbb cipők a Vilim Herzfel-féle Turul-árházban szerezhetők be.

Elégtételt adtak Szász Ferenc tanárnak. A valjevói gimnázium tanári kara csütörtöki konferenciáján foglalkozott azzal a panasszal, amelyet több nyolcadik osztályú tanuló nyújtott be Szász Ferenc latinszakos tanár, a becskereki főgimnázium volt tanára ellen, akit azzal gyanúsítanak, hogy az előadásain gyűlöletet szít a szerbek ellen. A tanári kar ülésén meghallgatták a panaszosokat és kihallgatták a megvádolt magyar tanárt. Szász Ferenc kijelentette, hogy a panaszosok osztályának legrosszabb tanuló, állandóan kávéházakban és a kártyaszobákkal mellet látja őket és emiatt többször megdorgálta a diákokat. A panaszt bosszu művének tulajdonítja és kérte a tanári kart, hogy szolgáltasson neki elégtételt meghurcoltatásáért. A tanári kar hosszas tárgyalás után teljes elégtételt adott Szász Ferencnek, amennyiben a súlyos vádak tartalmazó feljelentés aláíróit kizárta az iskolából és felhatalmazta a tanárt, hogy feljelentést tegyen ellenük. A tanári kar döntése villámgyorsan elterjedt az iskolában és a nyolcadik osztály tanuló, amikor értesültek arról, hogy hat társukat kizárták, eltávoztak az előadásról és kijelentették, hogy addig nem jönnek iskolába, amíg társaikat nem veszik vissza.

A J. A. K. D. „Vojvodina” helyiségének a fölszentelése. A zágrebi vajdasági katolikus diákegyesület hétfőn, december 5-ikén tartotta helyiségének fölszentelését. Az egyházi szertartást dr. Prennus zágrebi püspök végezte. A főpásztor, aki jól beszél magyarul, nagyhatású beszédben buzdította az ifjúságot, hogy tartson ki a keresztény katolikus világnézet mellett és hogy Krisztus szelleme vezérelje tovább is az egyesületet, mert csak ezen az alapon és ezen szellemben oldhatók meg a társadalmi és szociális kérdések. Az egyházi szertartást zene- és énekprogram követte, amelyben az egyesület hozzáértő tagjai vettek részt, mégpedig Kiss János, Liptay Ernő, Szegedi Sándor és Lorencz Sebestyén. Ezután nagy Iván elnök megköszönte az előkelő vendégeknek az egyesület iránt tanúsított jóindulatát. — Az ünnepségen megjelentek dr. Prennison kívül: dr. A. Parelis országgyűlési képviselő, dr. Simrák egyetemi tanár, dr. Milobar egyetemi tanár, dr. A. Alfirovity, dr. Szvetozár Rittig zágrebi plébános, Monsignore M. Crnek stb. és az összes horvát diákegyesületek kiküldöttei.

MINDENKI

ingyen kaphat egy legújabb
rádió lámpát

(Sohraok, Type RD₁), ha a népszerű képen
rádió folyóiratra, a **RADIO WELT**-re egy
évre előfizet és portóköltésére 10 dinárt beklüdi.
Mutatványszám ingyen.

Wiener Radioverlag, Wien,
I., Pestalozsig. 6/36. 655

Nászajándék, karácsonyi és újévi meglepetés céljaira alkalmas üveg- és porcellánárak nagy választéka. Rendkívül kedvezményes árak. **Drobac Bogdan,** Zsitni trg (Buzatér) 3., a városi mérleggel szemben.

Orient Bioskop
Hétfőn, dec. 12-én 5, 7, és 9 órákor.
Kedden, dec. 13-én 5, 7 és 9 órákor.

Pénztárnyitás délelőtt 10-1/2-ig
d. u. 3 óráig.

JÖNI JÖNI
„A TENGERI SAS“

MARKO
MARKO legbolondabb fogadása.
MARKO a világ legerősebb embere.
Bolondos kalandok 6 felvonásban.
Főszereplők: Marko és Mindszenty Mária.

Aki jó és olcsón akar ruházkodni, az a Velizár S. Paunovity-cégnél a „Pávához“ vásárolja férfiruhaszöveget és a hozzávalót.

A nemzeti kisebbségek blokkja az új lengyel parlament legerősebb pártja lesz. A közel jövőben megtartandó lengyel nemzetgyűlési választásokra az összes lengyelországi kisebbségek (németek, zsidók, ukránok, litvánok és románok) kisebbségi blokkot alakítottak és a választásokon közös listákkal fogtak részt venni. A nacionalista lengyel sajtóban a kisebbségi blokk megalakulása nagy izgalmat okozott, mivel Lengyelország nemzeti kisebbségeinek száma kerek 9 millió vagyis az összlakosság harmad-részt teszi ki. A lengyel lapok szerint ennek következtében a kisebbségi blokk könnyen 160 mandátumot szerezhet az új szejmben és így a parlament legerősebb frakciójává válhat. Ha a választásokon a kommunisták is részt vesznek, úgy ezek 60 mandátumra számíthatnak és így a parlament fele a lengyel sajtó szerint „megbizhatatlan“ elemekből rekrutálódna. Mivel a lengyel alkotmány módosítása az új szejm feladata, a lengyel nemzetre az új parlament összetétele nem lehet közömbös. A küszöbön levő választások tehát el fogják dönteni azt a kérdést, vajjon Lengyelország nemzeti állam marad-e, avagy átalakul nemzetiségi állammá. A lengyel nacionalista pártok választási blokkjának terve ugyanis meggyőző és így az egységes kisebbségi blokkal szemben a többség pártokra töredeve veszi fel a választási küzdelmet.

Ahol szigorúan megbüntetik a tejhamisítókat. Svájc az az ország, ahol a tejhamisítás némi kockázattal jár. Zürichből írják, hogy egy ottani család a rossz tej miatt panaszkodott az illetékes hatóság előtt. A hatóság megtudakolta a családtól, kitől veszi a tejet. Lipsch Rudolf környéki földmives volt a tejes szállító. A zürichi hatóság erre azonnal egy vegyész küldött ki Lipsch Rudolf gazdaságába. A vegyész itt lefoglalta a kannákba zárt tejet s megvizsgálta. Minthogy nem találta teljesen tisztának, a csendőrség Lipsch Rudolfot azonnal Zürichbe szállította. Még aznap az illetékes bíróság elé került. — Minthogy először van előttem — szól hozzá a bíróság — enyhén fogom megbüntetni. De figyelmeztetem, ha még egyszer a tejhamisítás bűnére mer vemedni, igen szigorúan fogok magával szemben eljárni. Az enyhe büntetés 8 napi fogházra egy napi börtönnel és 1000 svájci frank pénzbüntetésre szolgált.

Beckerek város cím- és lakjegyzéke még kapható a Pleitz-nyomda Obilityeva (Zápolya) ucca 1. szám alatti irodájában. A cím- és lakjegyzéke hézagpótló könyv mindenki számára, mert sok felesleges kérdezősködéstől és töprengéstől menti meg az embert. Hányszor fordul elő a háztartásban, hogy a gazdasszony nem tudja mosónője lakhelyét és a legkisebb fűszerke-

reskedésben is megcsúszhat, hogy egyik-másik bevásárló lakáscímét anyagi érdekből fontos volna tudni, nem is szólva a modern ügynökről, kereskedőről, ügyvédéről, orvosról, akinek egyenesen nélkülözhetetlen ez a könyv. Szállodások, vendéglősök, gyárak egy percig sem maradhatnak cím- és lakjegyzék nélkül, mert enélkül rengeteg időt és hiábavaló fáradságot vesztenek el. A cím- és lakjegyzék több mint tizenegyezer lakos nevét, foglalkozását, lakhelyét közli alfabetikus sorrendben, pillanatok alatt bárki megtalálhatja azt, akinek a címét keresi. A cím- és lakjegyzék feltünteti az új és régi uccanevek névsorát, hogy a városban való eligazodást minél inkább megkönnyítse. A könyv ára, az összesírás nagy költsége dacára, igen mérsékelt, mert a kiadó cég mindössze negyven dinárt kér a fűzött példányok darabjért. (Vidékre öt dinár postadíj külön). A megrendeléseket Pleitz Fer. Pál nyomda, „Velikebecskerek“ címre kérjük.

Hogy vette át II. Miklós cár az orosz hadsereg főparancsnokságát?

Danilow generális, volt orosz főhadiszállás-mester legközelebb megjelenő emlékirataiból.

(A Torontál berlini tudósítójától.)

Berlin, dec. 12.

A jövő héten érdekes könyv jelenik meg a német könyvpiacra: Danilow orosz tábornok, egykori főhadiszállás-mester emlékiratai. Danilow generális Nikolajevics Miklós fővezér mellett teljesített szolgálatot és a háború alatt történt legtitkosabb eseményekről is állandóan közvetlenül informálva volt. A Torontál berlini tudósítója már most, a könyv megjelenése előtt közölheti az emlékiratok egyik legérdekesebb részletét, amely arról számol be, hogy a cár miként mozdította el Nikolájevics Miklós nagyherceget a főparancsnokságtól és milyen körülmények között vette át maga a fővezérséget. Ez az érdekes részlet a következőképpen hangzik:

Augusztus 4-én (1916-ban) a cár kijelentette, hogy maga veszi át a hadsereg feletti főparancsnokságot. Amikor én rámutattam az evvel kapcsolatos nehézségekre, a cár ezt válaszolta:

— Mindent megfontoltam és elhatározásom megmásíthatatlan. Az audiencia lefolyásáról a cár parancsára kizárólag Goremykin miniszterelnöknek tehettem közlést. A legtöbb miniszter a cárt, annak személyes tulajdonságai miatt, mint a hadsereg aktív vezetőjét alkalmaznának találták és az elhatározást szerencsétlennek minősítették. Augusztus 21-én II. Miklós cár a

miniszterek sürgetésére Carskoje Szelóba minisztertanácsot hívott össze. Szinte az összes miniszterek sorban lebeszéltek a cárt elhatározásának megvalósításáról. Hivatkoztak arra, hogy Oroszország az eddigi kudarcokat nem a cárnak tulajdonítja és rámutattak azokra a veszélyekre, amelyek az ország egyensúlyát megzavarhatják, ha az uralkodó elhagyja fővárosát. A cár fáradt és határozatlan arckifejezéssel végig hallgatta a minisztereket, majd a következő szavakkal bocsátotta el őket.

— Megmaradok elhatározásomnál.

A történelmi jelentőségű minisztertanács résztvevői nyomott hangulatban távoztak. A következő napon azonban újra összegyűltek Szasonow külügyminiszternél, ahol közös feliratot fogalmaztak meg a cárhoz, amely többek között a következőképpen hangzott.

„Tegnap egyhangulag kértük Felségedet, hogy Nikolájevics Miklós nagyherceget ne távolítsa el a főparancsnokságtól. Felség, most újra bátorodunk közölni, hogy elhatározása szilárd meggyőződésünk szerint Oroszországra, Felségedre és a Dinasztiára nagy veszélyeket rejt magában. A minisztertanács kéri, hogy közöttünk és a minisztertanács elnöke között nagy véleményellentétek vannak ebben a kérdésben, miért is nem hisszük, hogy ilyen körülmények között képesek vagyunk Felséged és a Haza számára hasznos szolgálatot kifejtetni.“

A levelet az összes miniszterek aláírták, azonban ennek sem volt fogantatja. A cár még aznap este a főhadiszállásra utazott a főparancsnokság átvételére. A cár elhatározását a dinasztia tagjai is igen kedvtelenül fogadták. Mivel a cár előzőleg senkivel sem beszélt erről, bizonyos, hogy a cárnétól származott ez a szerencsétlen gondolat. Ezt a feltevést bizonyítja a cárné egyik levele, amely többek között a következőket tartalmazta:

— A katonáknak szükségük van Reád. Téged akarnak látni és nem a főhadiszállás embereit.

A cárné azért beszélte reá férjéről a főparancsnokság átvételére, mivel attól félt, hogy a főhadiszálláson összeesküvést készítenek ellene és befolyásától félve, zárdába akarják zárni.

Rádióműsor.

December 12, hétfő.

- Bécs (517.2).
11 Délelőtti hangverseny. 16.15 Délutáni hangverseny.
- Zágreb (310).
13.15 Grammofozzena. 20 Az osztrák filharmonikusok hangversenye.
- Prága (348.9).
19 Mignon opera.
- Stuttgart (379.7).
20 Böregér, Strauss operettje.
- Hamburg (394.7).
20 Orgonahangverseny Bach és Vietor műveiből.
- Budapest (555.6).
17.30 Cigányzene. 19.30 A filharmonikusok hangversenye. 22.10 Táncazene.
- Toulouse (392).
20 Suppe: Pique dama című nagy operetteje.

Opštinsko poglavarstvo Hajfeld.
Broj 2230/1927. 2393

Oglas.

Na osnovu rešenja opštinskog predstavnictva broj 76/1927. skup. izdaje se pod zakup na dan 20. decembra 1927. god. pre podne u 10 sati birt opšt. fonda sirotih i ubogih putem javne licitacije na godinu dana i to od 1. januara 1928. god. do 31. decembra 1928. god.

Uslovi se mogu videti za vreme zvaničnih časova u kancelariji opštinskog beleznika.

Hajfeld, 5. decembra 1927. god.

Opštinsko poglavarstvo.

2 drb jó állapotban lévő

teherautó

eladó

Özv GUTTMANN JAKABNÉ és FIAI-cégnél,
VELIKI BECSKEREKEN. 2416

„BALKÁN“ Ugyonkség

ezennel értesít a t. közönséget,
hogy közvetítő irodáját a

Pányi-palota mellett új háza helyezte át (a munkaszbiztosító pénztárral szemben), ahol ezután is elsőrangú és megbízható munkaszemélyzet, valamint szakácsok, szobalányok, cselédnők, pincérek, pincérnők és minden más munkához szükséges személyzetet felfogadható. Tisztelettel a BALKÁN BÜRO.

Irodahelyiség kiadó

2189

a Srpska Banka D. D. u. Zagrebu
filiala u V. Bečkerekü épületében.

Méternökiskola

Altenburg Th.

Állami megbízott

Gépipar — Elektrotechnika,

Automobil- és repülőgépipítés.

Olesó ellátás a diák-otthonban.
Kivánatra részletes program.

Kevesli üzleti forgalmát

1szerű a segítség:

2sértelenül nyer,

3szorosra emeli a forgalmát,

4szeres vevőköre lesz, ha

5letes hirdetésekkel

6hatós reklámot csinál

7ról-hétre a „Torontál“-ban.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Velibecskerek.